

اولین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در فرایندهای تعلیم و تربیت

تأثیر فضای مجازی بر تعلیم و تربیت

نجمه کریمی، نازی مظفری و شعله کریمی

مدرسه هجرت کلاهی

آموزش و پرورش میناب کارشناسی ارشد ریاضی

N.karimi۹۵۳۰@yahoo.com

چکیده

در عصر رسانه ای شدن، فضای مجازی جایگاه ویژه ای در زندگی انسان ها پیدا کرده است و بیشتر افراد جامعه با فضای مجازی درگیر هستند، بنابراین فضای مجازی می تواند سبک زندگی و افکار و عقاید مردم را با تحولات اساسی مواجه کند. فضاهای مجازی نقش بسیار تعیین کننده ای در عرصه های اجتماعی برعهده دارد به همین دلیل امروزه مدیریت دانش و اطلاعات نیازمند یک سری تغییرات در تکنولوژی ها است به طوری که باید به سمتی حرکت کنیم که در حداقل زمان بتوانیم حداکثر اطلاعات را به افراد ارائه دهیم. برای حرکت به این سمت نیازمند بازنگری جدیدی در حوزه نرم افزار، سخت افزار و تکنولوژی های جدید هستیم. فناوری همیشه مثل یک شمشیر دو لبه است. تحقیقات نشان می دهد که جذابیت ها و امکاناتی که فناوری های نوین در اختیار طیف گسترده کاربران قرار می دهد، بسیاری از مقاومت های اولیه را در هم می شکند و چالش های بزرگی در حوزه های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی پیش روی دولت و نهادهای دولتی قرار می دهد. در چنین عرصه ای اگر برای اطلاعات طرح و نقشه جامعی وجود نداشته باشد و به کارگیری آن منطبق با اهداف معین و هوشمندانه نباشد خطرات زیادی جوامع و فرهنگ بشری را تهدید می کند. تکنولوژی های جدید مانند فضای مجازی هم فرصت هستند و هم تهدید و چنانچه قبل از ورود این تکنولوژی ها نحوه درست استفاده از آنها را یاد بگیریم تبعات منفی آن نیز کمتر خواهد شد. ازاین رو در این مقاله سعی بر آن شده است تا به بررسی و تحلیل نقش فضای مجازی در نظام تعلیم و تربیت پرداخته و فرصت ها و چالش هایی که در این ارتباط وجود دارد مورد تجزیه و تحلیل قرار دهیم.

کلیدواژه‌ها: فضای مجازی، تعلیم و تربیت، فرصت ها و چالش ها

مقدمه

در شرایطی که فرزندان با هدایت والدین باید الگویی مناسب برای خود برگزینند و مسیر زندگی خویش را انتخاب کنند، با ورود به این دهکده جهانی، به دنیایی بی انتها متصل شده و با آن خو می گیرند و طبق راه و رسم آن رشد نموده و بلوغ جسمی و روحی پیدا می کنند. فضای مجازی یک فرصت است ولی اینکه چگونه از آن استفاده می شود بحث زیادی دارد در کشور و نیز در حالی که آموزش مجازی، کاهش هزینه، سرعت و یکسان سازی اطلاعات و استفاده از ویدئو کنفرانس از جمله مزیت استفاده از فضای مجازی است و ما هنوز به طور کامل استفاده صحیح از فضای مجازی و فرصت ها و چالش های آن فرهنگ سازی نشده است. در چنین فضایی اگر فرزندان به ارتباطات انسانی و واقعی اطرافیان و مسایل اجتماعی پیرامون خویش کم توجه و در برخی از اوقات بی توجه شوند، هشداری جدی برای خانواده ها محسوب می شود که باید درصدد رفع این مشکل برآیند؛ زیرا ممکن است صدمات جبران ناپذیری را سبب شده و دیگر توان کنترل فرزندان خود را از دست بدهند. نسل کنونی در شرایطی قرار دارد که استفاده از رایانه و به خصوص اینترنت در زندگی شان اجتناب ناپذیر است. در میان فناوری های نوین ارتباطی و اطلاعاتی که ساختار اطلاعاتی جوامع امروز را تغییر داده اند، اینترنت که فضای مجازی را در زندگی واقعی انسان وارد کرده، از ویژگی های خاصی برخوردار است و تأثیر گذاری آن در بخش های مختلف زندگی انسان، روزبه روز در حال افزایش است. شبکه اینترنت به نوعی توانسته همه رسانه های نوین را در خود جای دهد. اینترنت به علت دارا بودن ویژگی های خاصی مانند دسترسی به فضای مجازی تعلیم و تربیت، ظرفیت بالای نگهداری اطلاعات، قابلیت استفاده گسترده از بایگانی های عظیم و غنی رسانه های متنی، صوتی و تصویری، تعامل دوسویه، تمرکززدایی،